

Viljo Lehmusketo

Ryhmäpuheenvuoro

Kaupunginvaltuusto **Esityslista 28.10.2024/Asianro 3**

”HYTE-raha kohdistetaan Raahen kaupungin strategian sekä hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoon, koska sekä strategiassa että hyvinvointisuunnitelmassa on laajasti tavoitteita kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. HYTE-raham kohdistamisessa huomioidaan kuntalaiset laaja-alaisesti, sekä eri ikäluokat että eri asuinalueet.”

Paljon on mennyt aikaa, että olemme näin pitkällä. Mutta muistutaan, että Raahessa ainakin 30 vuoden aikana on ollut monia hankkeita ja toimijoita, joita voi käyttää vieläkin hyväksi.

Ensimmäinen suuri jatkuva projekti oli sofy, joka vietiin läpi kaikissa silloisissa kylissä, päättyi Mattilaperälle. Jäikö mitään jälkiä Ollinsaaren yhdyskuntatyöstä. Sitten Monitoimintavaiheessa Ollinsaari-ilmio silloinen kyläyhdistys/asukasyhdistys kunnallisten toimijoiden mm. sos. koulu asuntosäätiö tukemiaan järjestivät monina vuosina Ollinsaari-päivät, jossa mm. valittiin vuorovuosina Olli ja Saara. Ongelma-alueeksi leimattu Kummatti järjesti Kummatti-päiviä. Asukasyhdistys on vieläkin pystyssä. Myös Saloisissa oli useita saloispäiviä.

Suurin ja keskeisin hanke oli **viljanpäivän markkinat** Pekkapatseen ympärillä. Järjestäjinä kantakaupungin asukasyhdistys, erityisesti Kirkkokadun päiväkotit, keskuskoulu, musiikkiopisto, Kreivinajan yhdistystoimikunta ja jyty, paikalliset yhdistykset mm. kaikki eläkejärjestöt, jopa yksityisiä mukana.

Mielestäni tämä yhteistyöfoorumi pitäisi elvyttää.

Viljan pv on olemassa jopa lehtijuttuja:

(Suomalaisessa almanakassa nimi Vilja on ollut vuodesta 1951 lähtien. Aluksi nimipäivä oli 27. elokuuta, mutta vuonna 1995 se siirrettiin nykyiselle paikalleen **12. syyskuuta**. Tuo 12.9. lienee myöhäinen)

Yhteisyysrapautuminen alkoi jo 1960-luvulta, ei en voi mennä kylään etukäteissoittoja yms. Viimeksi viime viikolla kuulin tästä palautteen.

Nykyinen kilpailuyhteiskunta ja globaali kapitalismi, on johtanut ilmiöihin, palveluilla yritetään poistaa mm. yksinäisyyttä.

Suuri haaste on nuorten mielenterveyshäiriöt. Jonathan Haidt osoittaa kirjassaan ahdistunut sukupolvi, kuinka älypuhelimien perustuva lapsuus on aiheuttanut mielenterveyden häiriöiden epidemian. Hän kertoo, miten lapsia ei näy enää paljokaan hiekkalaatikoilla, ollaan sisällä digipuhelimen kanssa. Tutkimuksissaan hän kertoo, miten eräissä valtioissa ja osavaltiossa on laki,

ettei alle 13 v saa myydä puhelinta Tätä suuret globaalit yhtiöt jopa kiertää. Lapset ulos leikkimään, liiallinen suojeleminen yms. Pois pohde ja kaikki julkiset palvelut siirtää palvelua sähköiseksi, huomattava osa asiakkaista ei kykene käyttämään.

Huomionarvoista on, ettei aktiiviväestö helpolla sitoudu pitkiin vapaaehtois- yms. hankkeisiin lyhyet tapahtumat saa suuren yleisö joutuu kysymään, onko tämäkin älypuhelimien seurausta.

Unohtaa ei pitäisi kokemuksia NUP nuorisomoniaammattillinen hanke. EHO ehkäisevä projekti, samoin MTT ehkäisevä työ, SOKE sos. toimen kehittämistyö yms. muut tavoitteet oikean suuntaisia.

Meillä oli myös avoimet foorumit työntekijöille ja alueiden kuntalaisille, unohtuiko nekin kuntaliitoksissa, kun Raahen liitettiin ensi Pattijoki ja sitten Vihanti.